

deles kan blive ved at gaa, uden at de behøve denne Bogfundstab med til at styre disse Sager.

B. Nielsen: Angaaende Loven i dens Almindelighed har jeg samme Opfattelse som det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Christiansen), til hvis Udtalelse jeg derfor kan slutte mig navnlig ogsaa til dem af hans Udtalelser, der gik i Retning af at anke over den store Bemyndigelse, der var lagt i Indenrigsministerens Haand. Ogsaa jeg vilde meget beklage, om det sit den Udvikling, da det let kunde give Anledning til Wilskaarligheder. Saa alle Tilfælde vilde det blive opfattet som saadant. Dernæst skal jeg tillade mig at gøre de Betragtninger, der ere udtalte af forskellige ærede Medlemmer, til Genstand for min Bedømmelse. Det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Vairidsen) begyndte jo med, at denne Lov ikke kan vedtages her, og saa sagde han til lige, at den skulde behandles med Forsigtighed og Vansksomhed, og hvad mente han med det? Jeg formoder, han mente dermed: Lad os følge den til Jorden med Lustad, men gaa langsomt. Det er der vist ikke nogen Tvivl om. Men naar den ikke kan vedtages her, som han sagde, saa er den væsentligste Grund vel egentlig den, at det er en Lov, som har til Hensigt en særlig Beskyttelse for Købstæderne. Jeg erkender, at saadant er Tilfældet med Loven, men er det noget ualmindeligt her? Har noget saadant aldrig fundet Sted, at der er kommet Lovforslag frem her til Ophjælpning og Beskyttelse for enkelte specielle Sag. Jeg tror endogsaa ret ofte, at saadanne ere komne frem, og jeg tror, at de ere behandledes med Velvilje og Omhyggelighed og med god Vilje, og at endogsaa de fleste af dem ere blevne til Love. Nej, det, som det kommer an paa efter mit Skøn, er, om dette Lovforslag kan opbjaæpe en enkelt Samfundsklasse uden derved at komme de andre til Fortræd, og det tror jeg, at dette Forslag vil kunne. Er der nogen, der kan lægge Vaand paa sig selv, er det vel det egentlige Haandværk, der har rejst Kravet om disse Dueltighedsprøver som Wilskaar for Afgang til Næring; men det kommer jeg til senere.

Saa omtalte det ærede Medlem fra Ringsted Omløben med Varer. Jeg taler ham for denne Udtalelse; thi jeg antager, at Kommissionen ikke i sit Arbejde har turdet gaa saa vidt, at fremsætte for Indenrigsministeren et saadant Forslag. Jeg vil overmaade gerne slutte mig dertil; thi det er en overmaade usund Forretning, den er demoraliserende, som han udtalte, baade til den

ene og den anden Side. Dernæst drog det ærede Medlem Sammenligning mellem blinde og andre; skulde blinde have Lov til at have denne Hjælp, skulde andre ogsaa. Jeg synes ikke, at denne Sammenligning med Føje kan anstilles, idet jeg tror, at de Folk, der lide af denne Sygdom, ere saa ulykkelig stillede, at de i overvejende Grad kunde trænge til Medhjælp, selv om man ikke paa det samme Omraade vil indrømme det samme til andre. Omtalen af § 6 synes at gælde Næringsadkomster, det er der, hvor Ministerens Retligheder i særlig Grad ere til Stede, og ogsaa jeg synes, at netop denne Del af Paragraffen er uheldig. Med Hensyn til Dygtighedsprøven sagde det ærede Medlem, hvad der ogsaa er omtalt af et andet Medlem, at det er de dueligste Personer, der levere de daarlige Varer. Saa det kan godt hændes, jeg tror slet ikke, at Dueltighedsprøver ville have den Folge, at der bliver flere udmærket dygtige Folk i Haandværket og Industrien, end der nu er, der vil altid blive nogle, som blive særlig dygtige, men det, at der leveres daarlige Varer, det ligger i Tidens Krav og i de Fordringer, der stilles, og det indretter enhver sig efter. Undertiden bliver det den fordelagtigste Maade at arbejde paa, at levere de Varer, som Tiden kræver; Justeri, som det er nævnt i Betænkningen, bliver ikke forhindret, det kan lige saa godt gøres af den faglærte som af andre, thi naar han vil eksistere, maa han indrette sig efter de Krav, der stilles til ham. Men der er her et andet Forhold af Betydning, om hvilket jeg kan tale af Erfaring. Naar en Lærling kommer til en Mand, og denne er forpligtet til, naar han gaar ud af Læren — jeg synes, at det maa være Forsættningen, at det maa være Tidspunktet — at lade ham underkaste sig en Dygtighedsprøve, saa faar Lærlingen en ganske anden Interesse for Saget og Mesteren staar sig langt, langt bedre derved, naar Lærlingen ved, at han skal aflægge Prøve, og det vil ogsaa have til Folge, at Sagdygtigheden i al Almindelighed bliver større. Jeg tør paastaa, at i den Tid, jeg var i Lære, hvor alle skulde aflægge Prøve, gif der ikke en Dreng ud af Mesterlære, selv blandt de tarveligst begavede, der ikke havde noget Begreb om at tegne, men tro blot ikke, at det er saaledes nu. Er der en Lærling, som ikke har lyst til at følge med, saa slentret han af; Mesteren forsøger maaſte i Begyndelsen at holde ham til, men han trættes ogsaa derved, og det saa meget mere, naar han ikke har Forpligtelse til at lade ham aflægge Prøve; men faar han den, maa han ogsaa holde langt mere paa Dren-